

Takovýmto skorokýčovitým obrázkem z I. republiky se vracím k proběhlému I. posttotalitnímu všesokolskému sletu na Strahově. Nevím jestli mám plakat nebo se smát když jsem se dozvěděl, že počet návštěvníků tohoto sletu jak jsem kdesi pochytil byl asi 20.000 lidí. Na tom by nakonec nebylo nic zvláštního, kdyby se významní funkcionáři Sokola a i jiní nechtěli přetřhnout samou chválu nad prý úspěchem sletu. Jistě to není jejich ostuda ale naše, kteří jsme kdy si a dodnes je možná máme ve skříních, s nažehlenými stejnokroji se sokolskými pírkami na čepicích, je dnes nechali

na holičkách. VH.

Šelha křiž. Sokolů slet!

Není to tak dávno, co jsem zaslechl velkou nehoráznost, kterou nekomentovat bych považoval za velkou chybu. Ministr JUDr. Novák nedávno prohlásil, že aktivity občanů týkající se kauzy Čoučenský se mu zdají podobné těm, které se rozpoutaly kolem Dr. Milady Horákové v 50. letech. Tohle je nejen urážka obecných zásad demokracie a spravedlnosti, ale dokonce i toto t.zv. sametového režimu, jehož je sám Novák představitelem. Srovnávat tyto dva režimy z nichž jeden je těžce totalitní a druhý s komunistickými pohrobky a jejich sympatizanty u moci v rámci jistých demokratických mantinelů, je ale přeci jen silné kafe. Proč už zrovna neříci, a ministru Novákovi by to slušelo, že za všechno mohou kapitalistické žití a jejich imperialističtí rádcí a pomahači ze Západu. VH.

U v n i t ř ě í s l o :

1. "P r o b u ď t e s e!": Kdo otevřeně mluvil o holocaustu? - Padesáté výročí osvobození koncentrač. táborů.
2. Ing. M. L a n g e r: K podivné listopadové revoluci 89.
3. "Probudte se": Proč se nebáli mluvit
Jeden hlas uprostřed mlčení
Proč církve mlčely
4. M. R i c h t e r: Vzájemně se vyslechnout a dohodnout.

Předpokl. cena: 2,- Kč MIČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1973 - 1975
o b n o v e n o 1987 ročník 12 čí 30

Vydává: Vladimír Hajný Red. Marta Zemanová
CSA 34, 787 01 Šumperk rada: Julius A. Varga

uzavěrka: 10.9.95

Kdo otevřeně mluvil o holocaustu?

Padesáté výročí osvobození táborů

3-15

Ti, kdo před padesáti lety osvobodili nacistické koncentrační tábory, se zhržili nad tím, co viděli. Jeden hlas vypovídal o nacistických zverstvech celá léta. Ale kdo o nich nedokázal otevřeně promluvit? Proč mlčeli?

Jeden hlas uprostřed mlčení

Foto U.S. National Archives

rů smrti, které osvdili spojenci v roce 1 a 1945, poprvé ukáz široké veřejnosti, zvlá na západě, tyto šoku skutečnosti.

Avšak ještě dříve vznikly tábory sm existoval hlas, který p hlašoval, že nacisn je nebezpečný. Bylo *Probuďte se!* — časop jež držíte v ruce. N dříve byl znám jako *2 ty věk* a v roce 1937 l přejmenován na *Útěc*. Na začátku roku 15

tyto časopisy, které vydávali svědkové Jel vovi, odvážně varovaly před hrozbou nac mu, což bylo v souladu s prohlášením titulní stránce každého čísla: „Časopis pr dy, naděje a odvaha.“

„Jak může člověk zůstat zticha,“ ptal časopis *Útěc* v roce 1939, „o hrůza v zemi, jakou je Německo, kde bylo uvězr no 40 000 nevinných lidí; kde jen v jednc vězení bylo 70 z nich popraveno za jedinu noc; . . . kde jsou všechny domy, ústavy a r mocnice pro starlé, chudé a nesobě: né a všechny sirotčince ničeny?“

Skutečně, jak by mohl člověk mlče Zatímco svět jako celek o těchto hrů ných zprávách, jež pronikaly z Německ a okupovaných zemí, buď nevěděl, nebo podceňoval — svědkové Jehovovi nemlče Dobře znali krutosti nacistického režim a nebáli se říci to nahlas.

Zachránila mě kázeň

19

Dozvíte se, jak kázeň vštěpovaná od dětství pomohla jedné ženě překonat vážné problémy.

Náhlá katastrofa v Japonsku — Jak ji lidé přestáli

22

Při zemětřesení v Kóbe zemřelo přes 5000 lidí. Jak tuto katastrofu přestáli svědkové Jehovovi? Měla by nás ničivá zemětřesení překvapovat?

Jeden hlas uprostřed mlčení

Proč se nebáli mluvit

Nacistické zlo odhaleno

Proč církve mlčely

mladí lidé se ptají . . .

Sexuální obtěžování

Jak se před ním mohou chránit?

Pozorujeme svět

Od našich čtenářů

Největší ledvinovnik na světě

Kdo skutečně panuje světu?

Probuďte se! 22. srpna 1995

Proč se nebáli mluvit

PŘI pohledu zpět lze říci, že konflikt mezi svědky Jehovovými a nacismem neboli nacionálním socialismem, byl téměř nevyhnutelný. Proč? Pro neustupné nároky nacistů, které byly v rozporu se třemi základními biblickými naukami svědků. Jednalo se o tyto nauky: 1. *Jehova Bůh je nejvyšší Svrchovaný Panovník.* 2. *Praví křesťané jsou politicky neutrální.* 3. *Bůh vzkřísí lidi, kteří mu byli věrní až do smrti.*

Tyto biblické nauky byly základem neoblohného postoje svědků Jehovových proti bezbožným požadavkům nacistů. Proto o nacismu s odvahou otevřeně mluvili a odhalovali ho jako to zlo, kterým skutečně bylo.

Svědkové Jehovovi odmítali zdravit Hitlera vztýčenou paží. Odmítali to proto, že svou záchranu připisovali Bohu a jenom jemu zasvětili svůj život. Bible o Jehovovi říká: „Ty sám jsi Nejvyšší nad celou zemí.“ (Žalm 83:18)

Pozdrav „Heil Hitler“ v podstatě znamená, že záchrana přichází skrze Hitlera. Svědkové však nemohou být věrní Bohu a současně vzdávat stejnou poctu nějakému člověku. Jejich život a rovněž jejich věrnost a oddanost patří Bohu.

Jako základ pro odmítnutí Hitlerových neoprávněných požadavků měli svědkové Jehovovi konkrétní příklady. V prvním století bylo například apoštolům přikázáno,

aby přestali kázat dobrou zprávu o Kristu, ale oni odmítli poslechnout. Řekli: „Musíme poslouchat Boha jako panovníka spíše než lidi.“ Bible říká, že pro jejich rozhodný postoj je představitel vrchnosti „zmrskali a nařídili jim, aby přestali mluvit na základě Ježíšova jména“. Apoštolové však odmítli uposlechnout toto nařízení, které odporovalo Božím požadavkům. „A každý den bez přestání dále vyučovali . . . a oznamovali dobrou zprávu.“ (Skutky 5:29, 40-42)

První křesťané poslouchali Boha spíše než lidi, a mnozí z nich proto zemřeli. V římských arénách jich desítky zahynuly vlastně proto, že odmítli „hajlovat“ císařovi, čímž by mu prokázali akt uctívání. Pro tyto lidi bylo poctou a vítězstvím to, že se prokázali Bohu věrní až do smrti, podobně jako byli hrdiní vojíci ochotní zemřít za svou zemi.

Svědkové Jehovovi se zastávají pouze jediné vlády — Božího Království —, a to některé lidi pokládají za podvrtnictví. Nic však není tak vzdáleno pravdě. Svědkové napodobují Ježíšovy apoštoly v tom, že „nejsou části světa“. (Jan 17:16) Jsou politicky neutrální. Jsou věrní Bohu, a proto poslouchají zákony země, ve které žijí. Ano, jsou ve své „podřízenosti nadřazeným autoritám“ příkladní. (Řimanům 13:1) Nikdy nepodporovali vzpouru proti jakékoli lidské vládě!

Existuje však hranice, kterou za žád-

Probuďte se! 22. srpna 1995

Věrní až do smrti

WOLFGANG KUSSEROW by jedním z těch, kdo byli popraveni, protože zůstali věrní Bohu a odmítli podporovat nacismus. Krátce předtím než byl 28. března 1942 stá-

napsal svým rodičům a sourozencům: „Nyn já, váš třetí syn a bratr, vás budu muset zitra ráno opustit. Nebuďte smutní, protože přijde doba, kdy budeme zase spolu . . . Jaká to bude potom radost, až se shledáme! . . . Ted jsme jeden od druhého odtrženi, a každý z nás musí projít zkouškou; pak budeme odměněni.“

Dne 8. ledna 1941, krátce před svou popravou, napsal Johannes Harms poslední dopis svému otci: „Rozsudek smrti již byl oznámen a já jsem ve dne v noci spoután — skvrny (na papíře) jsou od pout . . . Milý tatínku, naléhavě tě v duchu prosím, zůstať věrný, stejně jako jsem se já snažil zůstat věrný; pak znovu jeden druhého uvidíme. Až do poslední chvíle budu na vás myslet.“

ných okolností nelze překročit. Je to hranice mezi poslušností člověka a poslušností Boha. Svědkové Jehovovi spácejí císařovi neboli vládním autoritám, co jim-

Proč vychází *Probuďte se!* *Probuďte se!* je časopis, který slouží k poučení celé rodiny. Ukazuje, jak je možné řešit dnešní problémy. Přináší zprávy, vypráví o lidech z mnoha zemí, zabývá se otázkami náboženství i vědy. Jde však dále. Proniká pod povrch a poukazuje na hlubší význam současných událostí. Přičemž je vždycky politicky neutrální a nevytvírá jedinou rasu nad druhou. Tento časopis však především povzbuzuje k důvěře ve Svrchotélov slib, že pokojný a bezpečný nový svět bude vyvořen ještě za života generace, která zažila události roku 1914.

Měli byste zájem o další informace? Napláte laskavě na příslušnou adresu Watch Tower Society uvedenou na straně 5. **Vydávání *Probuďte se!*** je součástí celosvětové biblické vzdělávací činnosti, která je podporována dobrovolnými dary. **Mezi-í uvedeno, jak je používán *Probuďte se!* Sdílejte s jím**

Dvakrát měsíčně je k dispozici v těchto jazycích: arabská, armenštiná, angličtina (táka na kazetách), arabština, azubština, běština, čínština, čínština (jednoduchá), čínština (složitá), francouzština, holandština, chorvatština, indonéština, japonská, korejštiná, křesťštiná, maďarština, malajalština, němčina, norštiná, portugalština, rumunština, řečtina, slovenština, svašilština, španělština, švédština, tagalogština, tamiánština, tuluština.

Kanceláře Watch Tower Society ve vybraných zemích
Anglie: The Ridgeway, London NW7 1RP
Austrálie: Box 280, Ingleburn, N.S.W. 2565
Česka: republika post. ps. 90, 198 00 Praha 9
Kanada: Box 4100, Mallon Hills (Georgetown), Ontario L7G 4Y4
Maďarsko: PI 223, H-1425 Budapest
Německo: P.O. Box 17, 810 00 Biatzova 1
Spojené státy americké: Walkitt, N.Y. 12539-3259
Změny ve vaší adrese by nás měly zasílnout 30 dní před tím, než se budete stěhovat. Zapište nám svou starou i novou adresu (je-li to možné, váš adresní štítek z časopisu).

náleží, ale Bohu to, co patří jemu. (Matouš 22:21) Snaží-li se od nich někdo vymáhat to, co patří Bohu, jsou takové pokusy neúspěšné.

A co když odpůrci nějakému svědkovi hrozí smrtí? Svědkové Jehovovi mají neotřesitelnou víru v to, že Bůh je schopen přivést je k životu. (Skutky 24:15) Mají tedy stejný postoj, jaký měli tři mladí Hebrejci ve starověkém Babylóně. Když jim král Nebukadnecar hrozil smrtí v ohnivě peci, řekli mu: „Jestliže to má být, náš Bůh, kterému sloužíme, je schopen nás vy-

prostit... Ať je ti známo, králi, že tvým bohům, těm nesloužíme, a zlatý obraz, který jsi postavil, uctívat nechceme.“ (Daniel 3:17, 18)

Jak již bylo uvedeno, když Hitler začal vystupovat na piedestal jako samozvaný bůh, byl názorový boj nevyhnutelný. S vytaseným mečem stála Třetí říše proti nepatrné skupině svědků Jehovových, kteří přísahali věrnost pravému Bohu, Všemohoucímu Bohu Jehovovi. Avšak ještě dříve než bitva začala, bylo o výsledku rozhod-

Nacistické zlo odhaleno

V DVACÁTÝCH letech našeho století se Německo snažilo vzpamatovat se z porážky v první světové válce. V té době svědkové Jehovovi horlivě rozšiřovali ohromné množství biblické literatury. Poskytovali tak lidem v Německu nejen útěchu a naději, ale také je upozorňovali na rostoucí moc militarismu. V letech 1919 až 1933 předali svědkové každé z přibližně 15 milionů německých rodin v průměru osm knih, brožur nebo časopisů.

Časopisy *Zlatý věk* a *Útěcha* často obracely pozornost čtenářů k militaristickému vývoji v Německu. V roce 1929, tedy více než tři roky před nástupem Hitlera k moci, jedno německé vydání časopisu *Zlatý věk* nebojálně uvedlo: „*Národní socialismus je... hnutí, které působí... přímo ve službách nepřítele člověka, Dávla.*“

V předvečer Hitlerova nástupu k moci *Zlatý věk* ze 4. ledna 1933 uvedl: „Nejasně

se rýsuji hrozivé útesy národně socialistického hnutí. Zdá se neuvěřitelné, že se politická strana, tak bezvýznamná v době svého vzniku, tak nekonvenční ve svých taktikách, může v průběhu pouhých několika let rozrůst do proporci, kterými zastíní strukturu národní vlády. Nicméně Adolf Hitler a jeho národně socialistická strana (nacisté) tohoto neobyčejného výsledku dosáhli.“

Žádost o pochopení

Hitler se stal ministerským předsedou Německa 30. ledna 1933, a za několik měsíců, 4. dubna 1933, byla odbočka svědků Jehovových v Magdeburgu obsazena. Příkaz však byl 28. dubna 1933 zrušen a majetek vrácen. Co následovalo?

Přes zjevně nepřátelský postoj Hitlerova režimu uspořádali svědkové Jehovovi 25. června 1933 v Berlíně sjezd. Sešlo se asi 7000 lidí. Svědkové jasně a veřejně oznámili své cíle: „Naše organizace není v žád-

Sto padesát pracovníků magdebské odbočky svědků Jehovových v roce 1931

ném smyslu politická. Trváme pouze na tom, abychom mohli vyučovat lidi slovu Jehovy Boha, a to bez překážek.“

Svědkové Jehovovi vynaložili upřímné úsilí, aby své postoje vyjádřili. Jaké to mělo následky?

Začíná útok

Neochvějný neutrální postoj svědků a jejich věrná oddanost Božimu Království byla pro Hitlerovu vládu nepřijatelná. Nacisté neměli v úmyslu tolerovat, že by někdo odepřel podporu jejich ideologii.

Okamžitě po skončení berlinského sjezdu 28. června 1933 nacisté znovu obsadili odbočku v Magdeburgu. Zakázali svědkům shromažďovat se a některé z nich zatkli. Brzy začali být svědkové propouštěni ze zaměstnání. Docházelo k razím do domácností svědků, byli bití a zatýkáni. Do začátku roku 1934 nacisté zabavili u svědků 65 tun biblické literatury, kterou za Magdeburgem spálili.

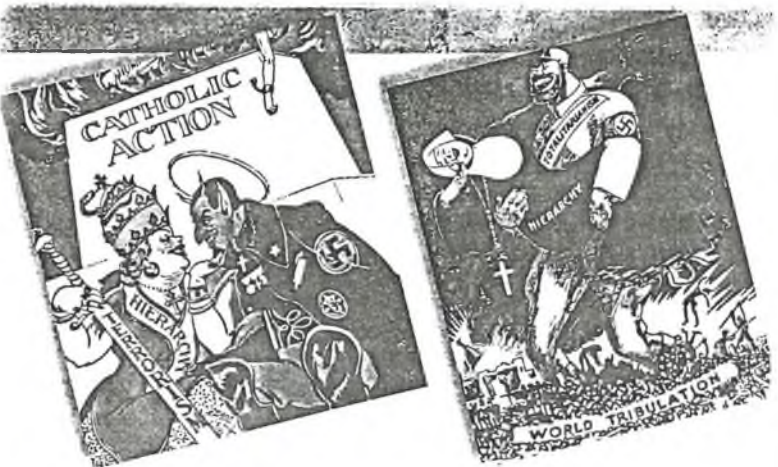
Rozhodný postoj svědků

I přes tyto počáteční útoky zůstali svědkové Jehovovi pevní a veřejně odhalovali

útlak a nespravedlnost. Ve *Strážné věsti* z 1. listopadu 1933 se hlavní článek jmenoval „*Nebojte se jich!*“ Byl připraven hlavně pro svědky v Německu a vybízel je, aby statečně čelili rostoucímu tlaku.

J. F. Rutherford, prezident Watch Tower Society, poslal 9. února 1934 Hitlerovi protestní dopis, ve kterém prohlásil: „*Můžete se úspěšně vzepřít jakémukoli člověku i všem lidem, ale nemůžete se vzepřít Jehovovi Bohu... Ve jménu Jehovy Boha a jeho pomazaného Krále, Ježíše Krista, Vás žádám, abyste všem úředníkům a služebníkům vaší vlády vydal příkaz, ab svědkům Jehovovým umožnili pokojně se shromažďovat a bez překážek sloužit Bohu.*“

J. F. Rutherford stanovil jako hranici 24. března 1934. Řekl, že pokud se do té doby situace německých svědků nezlepší, budou fakta o jejich pronásledování zřejmá jak v Německu, tak po celém světě. Nacisté reagovali na Rutherfordovy požadavky stupňováním hrubého zacházení se svědky, a mnohých z nich poslali do právních koncentračních táborů. Pro

Publikace svědků Jehovových odhalovaly kolaboraci církve s nacismem

svědkové patřili k prvním vězňům v těchto táborech.

Svědkové odhalují nacistická zvěrstva

Jak svědkové Jehovovi slibili, začali zveřejňovat krutosti, ke kterým v Německu docházelo. Svědkové z celého světa opakovaně posílali protesty Hitlerově vládě.

Dne 7. října 1934 se shromáždily všechny sbory svědků Jehovových v Německu, aby vyslechly znění dopisu, který byl poslán představitelům Hitlerovy vlády. Říkalo se v něm: „Mezi Vaším zákonem a Božím zákonem je přímý rozpor... Timto vás tedy upozorňujeme, že budeme za každou cenu poslouchat Boží přikázání, budeme se shromažďovat ke studiu Božího slova a budeme Boha uctívat a sloužit mu, jak přikázal.“

Ve stejný den se na zvláštním shromáždění sešli svědkové Jehovovi ve 49 jiných

zemích a poslali Hitlerovi telegram následujícího znění: „Vaše špatné zacházení se svědky Jehovovými šokuje všechny slušné lidi na zemi a znevažuje se tím Boží jméno. Upustěte od dalšího pronásledování svědků Jehovových, protože Bůh jinak zničí Vás a Vaši nacionální stranu.“

Nacisté téměř okamžitě reagovali vystupňováním pronásledování. Hitler vykřikoval: „*Ta havěť bude v Německu vyhlazena!*“ Ale jak odpor silil, úměrně tomu se rozhodnutí svědků stávalo pevnějším.

V roce 1935 odhalil časopis *Zlatý věk* inkvizitorské metody mučení a špionážní systémem nacistického režimu. Časopis také ukázal, že cílem organizace Hitlerjugend bylo zbavit německou mládež víry v Boha. Následující rok měl celostátní zátaž gestapa za následek uvěznění tisíců svědků. Brzy na to, 12. prosince 1936, reagovali svědkové kampaní, při které rozšířili po

celém Německu protestní rezoluci proti perzekuci svědků Jehovových.

Dne 20. června 1937 rozšířili svědkové, kteří byli ještě v svobodě, další poselství, jež velmi podrobně popisovalo jejich pronásledování. Byla zde uvedena jména oficiálních představitelů a data i místa pronásledování. Gestapo bylo zděšeno tímto odhalením a také tím, že se to svědkům vůbec podařilo.

Láska k bližním podněcovala svědky k tomu, že lidi v Německu varovali, aby se nenechali oklamat velkou vizi slavné tisícileté vlády Třetí říše. „Musíme mluvit pravdu a poskytnout varování,“ říkala brožura *Hleďte skutečností v tvář*, která vyšla v roce 1938. „Totalitní vládu chápeme... jako výsledek Satanova působení, jako náhražku Božího království.“ Svědkové Jehovovi sice patřili k prvním terčům nacistického týrání, ale oni sami také ostře odsuzovali krutosti vůči Židům, Polákům, postiženým a dalším lidem.

V rezoluci „*Varování!*“, kterou přijali svědkové Jehovovi v roce 1938 na sjezdu v Seattlu, stát Washington (USA), se říkalo: „*Radikální politické organizace — fa-*

šististé a nacisté, protiprávně ovládli mnohé evropské země... Lidé v těchto zemích se dostanou pod státní kontrolu, bude jim odejmuta veškerá svoboda a budou nuceni podvolit se vládě samozvaného diktátora, a tak bude plně obnovena středověká inkvizice.“

J. F. Rutherford měl pravidelné relace v rádiu, kde pronášel působivé přednášky o satanské povaze nacismu. Přednášky byly vysílány po celém světě a byly tiště a rozšiřovány v milionech výtisků. Dne 2. října 1938 byl vyslán Rutherfordův proslov „*Fašismus, nebo svoboda?*“, ve kterém rozhodným způsobem odsoudil Hitlera:

„*Obyčejní němečtí lidé jsou mirumilanti,*“ prohlásil J. F. Rutherford. „*Dál ke kormidlu postavil svého představitel Hitlera, člověka duševně nemocného, k téhož, zlomyslného a bezcitného... Nelaskavě pronásleduje Židy proto, že kdysi t Božím smluvním lidem a nosil Jehovo jméno, a proto, že Ježíš Kristus byl Žid.*“

Když se proti svědkům Jehovovým vzedla nová vlna nacistické zuřivosti bylo veřejně odsouzení, které svědkové jadovali, ještě ostřejší. Časopis *Útě*

Probuďte se! 22. srpna 1995

Svědkové odhalovali existenci koncentračních táborů

VĚTŠINA lidí do konce druhé světové války jména Osvětim, Buchenwald, Dachau a Sachsenhausen znala; čtenářům časopisů *Zlatý věk* a *Útěcha* však byla dobře známa. Zprávy od svědků Jehovových s velikým nebezpečím podařilo dostat z táborů; byly uveřejňovány v literatuře společnosti Watch Tower a odhalovaly vražedné záměry Třetí říše.

V roce 1933 přinesl *Zlatý věk* první z mnoha zpráv o existenci koncentračních táborů v Německu v roce 1938 publikovali svědkové Jehovovi knihu *Crusade Against Christianity* (Křesťanská výprava křesťanství) ve francouzském, německém a polském jazyce. Kniha uváděla podrobné doklady o nacistických útocích nacistů proti svědkům a obsahovala plánek koncentračního tábora v Sachsenhausen a v Esterwegen.

Nositel Nobelovy ceny doktor Thomas Mann napsal: „*S nejhlubším pohnutím jsem přečetl vaši knihu a prošel hrůznou dokumentací, kterou obsahuje. Nemohu ani popsat směr pocitů hnusu a ošklivosti, která naplnila mé srdce, když jsem pročetl tyto záznaky o degradaci člověka a o odpornej krutosti! Dál mlčet by jenom posloužilo mravní lhostejnosti světa... Vykonali jste svou povinnost, když jste dali tuto knihu a odhalili tak fakta.*“ (Kurzíva od nás.)

Probuďte se! 22. srpna 1995